

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ วิเคราะห์เครื่องแบบนักเรียนเพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์
ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่

ผู้เขียน

นายประพันธ์ อภิวังค์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ธีรภัทร วรรณฤมล

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องวิเคราะห์เครื่องแบบนักเรียนเพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะการออกแบบของเครื่องแบบนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ. เชียงใหม่ และการศึกษาการสื่อสารภาพลักษณ์ผ่านเครื่องแบบนักเรียนของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ. เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เครื่องแบบนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ จำนวน 7 โรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ จำนวน 6 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ ตารางผลการบรรยายลักษณะการออกแบบของเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และการวิเคราะห์เครื่องแบบนักเรียนในการสื่อสารภาพลักษณ์ รวมถึงตารางแสดงความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่า

1. การออกแบบเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ ทุกโรงเรียนจะมีการออกแบบ ตกแต่งเพิ่มเติมภายหลัง โดยการใช้เครื่องตกแต่งบนตัวเสื้อชนิดต่างๆ มีการใช้เส้น รูป โคร่ง และเส้นรอบนอก เป็นเส้นตรงแนวตั้งทั้งชายและหญิง ส่วนเส้นรอบนอกของชุดนักเรียนเป็นลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวตั้ง เส้นช่วงบนจะเท่ากับเส้นช่วงล่าง ทำให้รูปร่างดูเป็นเส้นตรง สอดคล้องกับเส้นด้านในซึ่งเป็นลักษณะเส้นตามแนวตั้ง โดยหลักการใช้สีของเครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. การใช้ สีข้างเคียง หรือสีโทนเย็น 2. การใช้สีคู่ตรงกันข้าม โดยโรงเรียนที่ใช้สีข้างเคียงหรือสีโทนเย็น จะทำให้เกิดความรู้สึกสบายตา

นุ่มนวล และกลมกลืนเป็นหน่วยเดียวกันของเครื่องแบบนักเรียน ส่วนโรงเรียนที่ใช้สีคู่ตรงกันข้ามทำให้เกิดความความรู้สึกตัดกันของสีอย่างรุนแรง และในขณะเดียวกันก็ช่วยให้เครื่องแบบนักเรียนแลดูมีชีวิตชีวาได้ การเลือกผ้าเพื่อใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย ทุกโรงเรียนจะใช้เนื้อผ้าเส้นใยสังเคราะห์ ซึ่งสามารถอยู่ทรงได้ ระบายความร้อนได้ดี และไม่หนาจนเกินไป

2. เครื่องแบบนักเรียนของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ ส่วนใหญ่ มีองค์ประกอบของ แนวคิดหรือนิยมที่ดีในการออกแบบ 3 ข้อ คือ 1. ความเป็นหน่วยเดียวกัน โดยเครื่องแบบนักเรียนส่วนใหญ่จะสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งชาย-หญิง เพื่อความเป็นหน่วยเดียวกันของชุดนักเรียนทั้งสีสัณและรูปแบบ และเพื่อการสื่อสารภาพลักษณ์ออกไปในทางเดียวกัน 2. ความประหยัดในการออกแบบ เครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ มีความประหยัดในการออกแบบ เนื่องจากมีความเหมาะสมกับวัยเด็กนักเรียนระดับ ปวช. ไม่ส่งเสริมให้ฟุ่มเฟือยในการแต่งตัวมากเกินไป 3. จุดเด่นเดี่ยวที่มีน้ำหนัก โดยส่วนใหญ่เครื่องแบบนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ จะมีจุดเด่นเดี่ยวที่มีน้ำหนัก โดยอาศัยเครื่องตกแต่งบนตัวเสื้อเป็นจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละโรงเรียนกำหนด มีเพียงเครื่องแบบนักเรียนบางโรงเรียนเท่านั้น ที่ขัดกับแนวคิดเรื่องจุดเด่นเดี่ยวที่มีน้ำหนัก

3. เครื่องแบบนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ ทุกโรงเรียนเป็นการสื่อสารภาพลักษณ์ประเภท ภาพลักษณ์สถาบัน ที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวและมีการนำเสนอภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการออกแบบ รวมไปถึงการออกแบบเพื่อตอบสนองต่อ เป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา หรือ พันธกิจ ของแต่ละโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนพาณิชย์การเชียงใหม่ นำเสนอภาพลักษณ์ ความสนุกสนาน กระฉับกระเฉง เหมาะสมกับวัย
2. โรงเรียนศรีธนาพาณิชย์การเชียงใหม่ นำเสนอภาพลักษณ์ ความสุภาพ เรียบร้อย สุขุม
3. โรงเรียนพาณิชย์การลานนาเชียงใหม่ นำเสนอภาพลักษณ์ ความนุ่มนวล สะอาดตา
4. โรงเรียนโปลิเทคนิคลานนาเชียงใหม่ นำเสนอภาพลักษณ์ ความเรียบร้อย มีระเบียบแบบแผน
5. โรงเรียนไทยวิจิตรศิลป์ เชียงใหม่ นำเสนอภาพลักษณ์ ความสนุกสนาน ทันสมัย ความเป็นสากล
6. โรงเรียนเทคโนโลยีเอเชีย นำเสนอภาพลักษณ์ ความสุภาพ เครื่องขริม เป็นทางการ
7. โรงเรียนพายัพเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ นำเสนอภาพลักษณ์ ความสะอาด นุ่มนวล แผงไว้ด้วยความทันสมัย

4. เครื่องแบบนักเรียน อาชีวศึกษาเอกชนใน จ.เชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับแนวคิดด้านหน้าที่การประชาสัมพันธ์ในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร คือ 1.หน้าที่ในการจูงใจ 2. หน้าที่ในการสร้างความคาดหวัง 3. หน้าที่สร้างคุณค่าเพิ่ม 4. หน้าที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดี 5. หน้าที่เปลี่ยนรูปแบบของความคิด

Independent Study Title	Analyzing Student Uniforms as a Tool for Communicating Image of Private Vocational Schools in Chiang Mai
Author	Mr. Prabhan Aphiwong
Degree	Master of Arts (Communications Studies)
Independent Study Advisor	Assoc. Prof. Terapatt Wannaruemon

ABSTRACT

This study of Analyzing Student Uniforms as a Tool for Communicating Image of Private Vocational Schools in Chiang Mai aims to study the uniform design and the communications for image in the vocational school in Chiang Mai province. The sample of this study is the student uniform of the 7 private vocational schools in Chiang Mai with the in-depth interview with the involving people in 6 groups. The research tools of this study are a table displaying the descriptive information of the uniform design and analyzing the image communication and the table consisted of opinions from involving people in the student uniform.

The results of the study are

- 1) The design of student uniform in all private vocational colleges in Chiang Mai was found that there was the additional decorative design to the uniform. There were using lines, forms and silhouettes as the vertical lines in both male and female uniform. In the silhouettes are rectangular outside line, the upper line equal to the lower line which makes the form looks like the straight line. The uniform color scheme is divided into 2 categories, which are an analogous color and complementary color. The analogous color; or cool tone color, make the design of

student uniform looks comfortable and united. But in the complementary color make energetic and lively. The fabric of student uniform in all vocational schools is made for the man-made fiber, which its property is staying in-shape, cool, soft and comfortable.

2) Most of student uniform in private vocational schools in Chiang Mai consisted of three aspects of the good design, which is the unity of design, economy of design and the single strong focal point. They use the unity of design in both male and female uniform, which create the unity of pattern and color as to create the same direction of communicating image. The economy of design is another aspect which is appropriate to their age, in which support an idea of saving and economical. Lastly most of the private vocational schools have a single strong focal point and are different in each school, but some schools are not having this aspect.

3) It is found that all student's uniform in all schools representing an image of its organization and reflecting the school's identity. The uniform's design has been created in supporting of the organizational policy, vision, and mission and as well represents its own image as followed; 1. The student's uniform in the Chiang Mai Commercial College is presenting an image of delightful, energetic and appropriated to the age. 2. The student's uniform of Srithana Commercial Technology School represents an image of politeness, neatness and calm. 3. The student's uniform of Lanna Commercial College represents an image of mild and neatness. 4. The student's uniform of Lanna Polytechnical College is presenting an image of neatness and discipline. 5. The student's uniform of Thaivichitsilp Art School represents an image of delightful, fashionable and international. 6. The student's uniform of Asia Technology School is presenting an image of neatness and formal. 7. The student's uniform of Payap Technology and Business College represents an image of politeness and fashionable.

4) Most of student uniforms in the private vocational school are designed under the concept of the communication tools for public relations in creating a good image of the organization in the aspect of creating persuasion, creating expectation, creating value added, creating image and diverting pattern of thoughts.